

Ὀλίγα τινὰ διὰ τὴν Ἀναγνώρισιν τῶν Ἀγίων

† Μητροπολίτου
Ὠρωποῦ καὶ Φυλῆς Κοπριανοῦ

1. Ἡ Ἱερὰ Παράδοσις τῆς Ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μας ἀνεκαθεν δὲν προέβαινε εἰς ἐπίσημον τινὰ Ἐκκλησιαστικὴν Πρᾶξιν διὰ τὴν Ἀναγνώρισιν τῶν Ἀγίων.

2. Ἡ Κοινὴ Συνείδησις τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ, εἰς τοπικὸν κατ' ἀρχὴν ἐπίπεδον (Μονῆς, Ἐνορίας, χωρίου, πόλεως, ἐπαρχίας, Τοπικῆς Ἐκκλησίας), ἀμέσως, αὐθορμήτως καὶ ὁμοφώνως ἀπέδιδε τιμὰς διὰ Εἰκόνων, Ἀκολουθιῶν καὶ Πανηγύρεων εἰς ἐκείνον τὸν κοιμηθέντα Χριστιανόν, τοῦ ὁποίου ἐγνώριζε τὴν ἁγίαν βιοτήν, τὸ χάρισμα τῆς παρρησίας αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεόν, ὡς καὶ τὰ θαύματα ἢ τὰς θεοσημίας μέσω τῶν πρεσβειῶν αὐτοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἀνεδεικνύετο προστάτης, εὐεργέτης καὶ παραμυθία τῶν πιστῶν.

3. Αὕτη ἡ ἄμεσος Ἀναγνώρισις καὶ ἡ ἄνευ ἰδιαιτέρων διαδικασιῶν τοπικῆ βίωσις τῆς ἀγιότητος Χριστιανοῦ τινος ἐξηπλοῦτο σὺν τῷ χρόνῳ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἐγένετο καθολικὸν βίωμα τῆς Ἐκκλησίας.

4. Ἡ αὐθόρμητος τιμὴ πρὸς τοὺς Ἀγίους εἰς τοπικὸν ἐπίπεδον, κυρίως μέχρι τῆς Ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐγένετο ἄνευ ἐπεμβάσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς· ὡσάκις δὲ ἡ Ἀρχὴ ἐπενέβαινε, πάντως σπανιώτατα, ἢ πρᾶξις αὕτη εἶχε χαρακτῆρα διαπιστωτικὸν καὶ ἐξαγγελτικόν.

5. Δηλαδή, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος δὲν ἐπενέβαινε διὰ νὰ ἐγκρίνη ἢ ἀπορρίψη τὴν τιμὴν τοῦ Ἀγίου, ἀλλ' ἐπενέβαινε προκειμένου νὰ διαπιστώσῃ τὸ ἤδη ὑπάρχον καὶ ἰσχύον, ἥτοι τὴν τοπικὴν βίωσιν

της αγιότητας (*Διαπίστωσης*), να διακηρύξη-ἐξαγγείλη τούτο πανηγυρικῶς (*Διακήρυξις*) καὶ νὰ ἐγγράψῃ τὸ ὄνομα Αὐτοῦ εἰς τοὺς καταλόγους τῶν Ἁγίων (*Ἐγγραφή εἰς τὸ Ἑορτολόγιον*), πρὸς ἐνημέρωσιν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ διεύρυνσιν τοῦ Ἑορτασμοῦ (*καθολικὴ βίωσις*).

6. Ἡ ἀνέκαθεν ισχύουσα αὕτη Ἱερὰ Παράδοσις μαρτυρεῖ ἀφ' ἐαυτῆς, ὅτι ὁ δισταγμὸς ἢ ἡ παρεμπόδισις τῆς ἀμέσου καὶ αὐθορμήτου ἀποδόσεως τιμῶν εἰς τοὺς ἀναδεικνυομένους ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Ἁγίου μέχρις ὅτου ἐπιτραπεί τούτο ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς δὲν εἶναι ὀρθὴ πρᾶξις, ἀποτελεῖ δὲ ἀναμφισβητήτως νεωτερισμόν, ἐξ ἐπιδράσεως μάλιστα (ἀσυνειδήτως καὶ ἐμμέσως) ἀλλοτρίας, ἥτοι ἐκ τοῦ Παπισμοῦ, ἡ ὁποία δυστυχῶς ἦτο καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι, εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ἰδιαίτερος ἐπὶ τοῦ «*Τυπικοῦ*» ἢ τῆς «*Ἀκολουθίας*» τῆς *Διακηρύξεως*, ἐντονωτάτη ἰδίως εἰς τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν.

7. Βάσει τῆς νεωτέρας αὐτῆς πράξεως, ἡ βαρύτης διὰ τὴν τιμὴν ἐνὸς Ἁγίου πίπτει περισσότερον ἢ καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ πορίσματα τῶν ἐρευνῶν μιᾶς Ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ ἀποφασιστικὸν κριτήριον ἀποτελεῖ ὁ ἐξονυχιστικὸς «ἐλεγχος» τοῦ βίου τοῦ Ἁγίου καὶ ὄχι ἡ *Κοινὴ Συνείδησις* τοῦ εὐσεβοῦς Λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ἀποκλειστικὴν δυνατότητα τῆς ἀμέσου *Ἀναγνωρίσεως* τοῦ Ἁγίου, ὡς καὶ τῆς διατηρήσεως διὰ μέσου τῶν αἰῶνων ζώσης τῆς τιμῆς Αὐτοῦ.

8. Ἐν κατακλείδι καὶ πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς περιληπτικῆς αὐτῆς θεωρήσεως τοῦ θέματος τῆς *Ἀναγνωρίσεως* τῶν Ἁγίων, θα πρέπει νὰ ἐπισημανθοῦν καὶ τὰ ἐξῆς, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐπικινδύνου τακτικῆς τῆς ἀναφερθείσης νεωτέρας πράξεως.

α. Εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας ἐζησαν πρόσωπα πλουτισμένα μὲ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐτίμησεν ὁ εὐσεβὴς Λαὸς ὡς Ἅγια, οὔτε ἡ Ἐκκλησία προέβαλεν ὡς τοιαῦτα, ἂν καὶ ἡ συνείδησις Αὐτῆς ἀνεγνώριζεν ἀνέκαθεν αὐτὰ ὡς *διακεκρυμένα* μέλη Της.

β. Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀποφασίζει, ποῖος ἀπὸ τὰ *διακεκριμένα* καὶ ἀναμφισβητήτως σεσωσμένα μέλη τῆς Ἐκκλησίας θὰ τιμηθῆ ὡς Ἅγιος, εἶναι μόνον ὁ Θεός· Ἐκεῖνος θὰ πλουτίσῃ τὸν Ἅγιον μὲ τὸ χάρισμα τῆς *παρρησίας* καὶ τῶν *θαυμάτων* μετὰ τὴν κοίμησιν αὐτοῦ, ἀναδεικνύων τοιούτοτρόπως τὸν δούλον Αὐτοῦ κατὰ ἓνα *ἐξαιρετικὰ ἰδιαίτερον* τρόπον προστάτην, εὐεργέτην καὶ παραμυθίαν τοῦ Λαοῦ Του.

γ. Ἡ ἀπολύτως *αιτιώδης* σχέσις τοῦ ἐξαιρετικοῦ χαρίσματος τῆς *παρρησίας*

καὶ τῆς *θαυματουργίας* μετὰ θάνατον ἀποτελοῦν τὰ μοναδικὰ καὶ ἰδιαίτερα *γνωρίσματα* τοῦ Ἁγίου, τὰ ὁποῖα διακρίνουν Αὐτὸν ἀπὸ τὰ λοιπὰ *διακεκριμένα* μέλη τῆς Ἐκκλησίας.

δ. Τυχὸν ἄγνοια ἢ παραθεώρησις τῶν οὐσιωδῶν αὐτῶν *γνωρισμάτων* τοῦ Ἁγίου ὀδηγεῖ εἰς παρεκτιμήσεις καὶ ὑπερβάσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν *νοθεΐαν* τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἑορτολογίου.

9. Ὡς ἐκ περισσοῦ, διευκρινίζεται ὅτι ὁ ἀνωτέρω λόγος περὶ τῶν *γνωρισμάτων* τοῦ Ἁγίου δὲν ἀφορᾷ τοὺς *Μάρτυρας* καὶ Ὁμολογητὰς τῆς Πίστεως, ὡς καὶ τοὺς *Θεολόγους* καὶ *Πατέρας* τῆς Ἐκκλησίας, διότι σαφῶς αὐτοὶ οἱ Ἅγιοι μόνον μὲ τὰ ἐξαιρετικὰ χαρίσματα τοῦ *Μαρτυρίου* καὶ τῆς Ὁμολογίας καὶ τῆς *Θεολογίας* εἰς λίαν κρισίμους στιγμὰς ἀφ' ἐνὸς ἔδωσαν τὴν καλὴν μαρτυρίαν καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπέτρεψαν τὴν νοθεΐαν τῆς σωτηριώδους Ἀληθείας καὶ ἀνεδείχθησαν *Πατέρες* καὶ *Οἰκουμενικοὶ Διδάσκαλοι* τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐν Φυλῆ Ἀττικῆς

τῆ 28ῃ Σεπτεμβρίου 2014 ἐκ. ἡμ.

† Ὁσίου Χαρίτωνος τοῦ Ὁμολογητοῦ

• Βιβλιογραφία

α. Παντελεήμονος Β. Πάσχου, Ἅγιοι - Οἱ Φίλοι τοῦ Θεοῦ, Εἰσαγωγή στὴν Ἀγιολογία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, σελ. 121-166, Ἐκδόσεις «Ἀρμός», Ἀθήνα 1997.

β. Στυλιανοῦ Γ. Παπαδοπούλου, Διαπίστωση καὶ Διακήρυξις τῆς Ἀγιότητας τῶν Ἁγίων, Ἐκδόσεις «Τέρτιος», Κατερίνη 1990.

γ. Δημητρίου Γ. Τσάμη, Ἀγιολογία, σελ. 58-65, Ἐκδόσεις «Π. Πουρναρά», Θεσσαλονίκη 1985.